

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120296087
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6120296087.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej JUDr. a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: P. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. K., O. XXXX/XX, adresa na doručovanie V. M., D. XXX, o zaplatenie 2 148,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12. mája 2021, č. k. 15Csp/140/2020-143

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a vec mu v týchto častiach v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 720,53 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 10. 12. 2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil v zmysle § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 9, § 489, § 517 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1, 2, § 559 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“, „OZ“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. účinného od 01. 01. 2015. Dôvodil, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej istiny titulom úverovej zmluvy uzavretej medzi jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s.) a žalovanou, pričom pohľadávku voči žalovanej nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok. Postúpená pohľadávka vo výške 2 148,76 eura pozostávala z neuhradenej istiny 1 365,52 eura, z riadnych úrokov vo výške 622,51 eura, z úrokov z omeškania vo výške 136,73 eura a z poplatkov vo výške 24 eur, pričom žalovaná žalobcovi po postúpení pohľadávky neuhradila žiadnu sumu. Na základe vykonaného dokazovania ustálil, že veriteľ - Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, uzavrel so žalovanou dňa 30. 04. 2015 Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 2 000 eur. Právny vzťah medzi stranami sporu považoval za spotrebiteľský. Argumentoval, že za spotrebiteľský úver sa považuje každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu, s výnimkou zmlúv vymedzených v citovanom zákone. Musí ísť o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré musí spotrebiteľ po uplynutí dohodnutej doby vrátiť. Závazkový vzťah vznikne výlučne na základe dvojstranného právneho úkonu v písomnej forme. Spotrebiteľom je osoba, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je vždy odplatná a odplatom sú spravidla poplatky a úroky. Veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. Po oboznámení sa s obsahom listín obsiahnutých v spise, najmä Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 30. 04. 2015,

dospel k záveru, že táto obsahovala zákonom požadované náležitosti, ale výška RPMN v zmluve bola uvedená v nesprávnej výške 17,95 %. Z voľne dostupnej internetovej kalkulačky pre výpočet ročného úroku a RPMN, po zadaní vstupných údajov (suma pôžičky 2 000 eur, sumy, ktorá mala byť splatená 2 982,92 eura a doby splácania 60 mesiacov) v prípade predmetného úverového vzťahu, však zistil výšku RPMN 18,40 % (čl. 138). Pre úplnosť uviedol, že podľa údajov zo zmluvy o splátkovom úvere by mala byť správna výška celkovej čiastky spojenej s úverom uvedená vo výške 2 983,80 eura (60 x 49,73 eura). Ani v prípade, ak by do uvádzanej voľne dostupnej internetovej kalkulačky pre výpočet ročného úroku a RPMN zadal tieto údaje (suma pôžičky 2 000 eur, sumy, ktorá mala byť splatená 2 983,80 eura a doby splácania 60 mesiacov) nezistil, že by v zmluve o splátkovom úvere bola uvedená správna výška RPMN, nakoľko podľa takto zadaných údajov bola vypočítaná na 18,42 % (čl. 137). Z uvedeného konštatoval, že RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola uvedená nesprávne a v neprospech spotrebiteľky, ktorý nedostatok zákon sankcionuje tým, že sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Dodal, že žalovaná výšku poskytnutého úveru nenamietala a nespochybňovala. Zvýraznil, že v konaní nepovažoval za preukázané, akceptujúc tvrdenia strán sporu, že by poskytnutý úver žalobcovi žalovaná uhradila v inej výške, prípadne v celom rozsahu. Z dôvodu, že vyhodnotil splátkový úver ako bezúročný a bez poplatkov, žalobu považoval za dôvodnú v časti uplatnenej neuhradenej istiny 720,53 eura (2 000 eur - 1 279,47 eura žalovanou uhradená suma), v ktorej časti žalobe vyhovel. Zostávajúcu časť žalobou uplatneného nároku (neuhradený úrok a úrok z omeškania, ďalšie neuhradené poplatky) ako nedôvodnú zamietol.

2. Žalobcovi priznal aj úroky z omeškania z dôvodu, že žalovaná sa s plnením peňažného záväzku dostala do omeškania, teda jej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne (ZÚS ECB 0 % zvýšená o 5 percentuálnych bodov). Žalobcovi priznal úrok z omeškania uplatnený v žalobe najskôr odo dňa nasledujúceho po dni, kedy nastala mimoriadna splatnosť úveru, teda od 04. 05. 2018. Keďže si žalobca uplatnil úroky z omeškania od nasledujúceho dňa po dni účinnosti postúpenia pohľadávky (dňom 10. 12. 2019), preto mu takto uplatnené úroky z omeškania priznal.

3. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil podľa § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dôvodil, že žalovaná mala v konaní vo veci úspech približne v rozsahu 66,5 % žaloby a žalobca približne v rozsahu 33,5 % žaloby. Principiálne v danom prípade vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanej, a to v rozsahu 33 % (66,5 % - 33,5 %). Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej preukázateľné žiadne trovy konania nevznikli.

4. Proti zamietajúcemu výroku rozsudku podal žalobca odvolanie v zákonnej lehote, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia žalobe, resp. jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietal nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k RPMN uvedenej v zmluve, keď za správnu výšku RPMN podľa údajov zo Zmluvy považoval hodnotu 18,40 %, resp. 18,42 %, pričom súd uvedené vypočítal výlučne pomocou voľne dostupnej internetovej kalkulačky pre výpočet ročného úroku a RPMN. Citoval znenie ustanovení § 2 písm. i) a § 19 ods. 1 ZoSÚ a zdôraznil, že „posledná splátka je vo výške zostatku Pohľadávky Banky“ v súlade s čl. 5.17. Produktových obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy. V predmetnom prípade posledná splátka predstavovala zostatok vo výške 48,85 eura. Na základe zákonom uvedeného vzorca pre výpočet RPMN vysvetlil, že ročná percentuálna miera nákladov bola 17,95 % (pri presnosti na dve desatinné miesta). Namietal teda výpočet učený súdom prvej inštancie, založený na neoverených výpočtoch neznámej internetovej kalkulačky na výpočet RPMN, a nie na výpočte vzorca uvedeného priamo v ZoSÚ. Namietal v tomto smere i nepreskúmateľnosť rozsudku v tejto časti, nakoľko z odôvodnenia súdu prvej inštancie nebolo vôbec zrejmé, aký vzorec použil pri výpočte RPMN, resp. aký vzorec používala neznáma internetová kalkulačka. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Co/232/2019 z 13. 02. 2020 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoCsp/16/2021 z 21. 04. 2021.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou sporu, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle

ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania je žaloba žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 2 148,76 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 1 365,52 eura od 10. 12. 2019 do zaplatenia. Uviedol, že jeho právny predchodca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzavrel so žalovanou dňa 30. 04. 2015 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 2 000 eur, ktorý mala žalovaná splatiť dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch dohodnuté splátky, čím porušila svoje povinnosti zo zmluvy a tak právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 04. 05. 2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 03. 05. 2018 a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní, avšak bezvýsledne. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 720,53 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 10. 12. 2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Žalobca podal odvolanie proti zamietajúcejmu výroku rozsudku a výroku o nároku na náhradu trov konania. Pre absenciu odvolania nadobudol vyhovujúci výrok rozsudku právoplatnosť.

8. V nadväznosti na žalobcom tvrdené odvolacie dôvody, odvolací súd úvodom dáva do pozornosti nasledujúce súdnu praxou ustálené závery. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP je daný, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv, a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. K vade podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd zdôrazňuje, že skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

11. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

12. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že podľa Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 30. 04. 2015 bol žalovanej ako dlžníkovi poskytnutý právnym predchodcom žalobcu úver vo výške 2 000 eur s fixnou úrokovou sadzbou 17,90 % ročne, ktorý sa zaviazala žalovaná splácať v 60 mesačných splátkach od 17. 06. 2015 do 17. 05. 2020 po 49,73 eura v 17-ty deň v kalendárnom mesiaci, RPMN bola uvedená vo výške 17,95 %, priemerná hodnota RPMN bola uvedená vo výške 16,6 % a celková čiastka spojená s úverom bola uvedená vo výške 2 982,92 eura. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky, sadzobník právneho predchodcu žalobcu, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a informácie o RPMN. Výzvou zo dňa 01. 04. 2019 (č. I. 39 spisu) bolo oznámené žalovanej ako dlžníkovi veriteľom, že ku dňu 01. 04. 2018 bola v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 508,71 eura. Veriteľ žiadal túto dlžnú sumu uhradiť do 15 dní od doručenia výzvy s tým, že ak dlžnú sumu žalovaná neuhradí, bude banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa pohľadávka stane splatnou v celom rozsahu. Doručovanie tejto výzvy žalovanej žalobca nepreukázal. Listom zo dňa 04. 05. 2018 (č. I. 12 spisu) veriteľ - právny predchodca žalobcu - oznámil žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 03. 05. 2018, a to podľa bodu 8.1 písmeno a) Produktových obchodných podmienok účinných od 01. 01. 2015. Žalovanú ako dlžníka zároveň vyzval k úhrade celej dlžnej sumy 1 660,50 eura v lehote 15 dní. Podľa predloženej doručky bolo predmetné oznámenie žalovanej doručené dňa 11. 05. 2018 (č. I. 13 spisu). Výzvou zo dňa 22. 08. 2019 (č. I. 38 spisu) bolo oznámené žalovanej ako dlžníkovi veriteľom, že pohľadávka sa stala splatnou v celom rozsahu z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bankou a výška splatnej a nezaplátenej pohľadávky predstavuje ku dňu 22. 08. 2019 sumu 2 051,60 eura. Veriteľ zároveň upozornil žalovanú, že v prípade, ak dlžná suma nebude uhradená, banka je oprávnená pohľadávku postúpiť tretej osobe. Dňa 09. 12. 2019 bola medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1014/2019/CE (č. I. 47 spisu), ktorej predmetom boli podľa článku I. pohľadávky uvedené a špecifikované v prílohe č. 1. V prílohe k uvedenej zmluve je pohľadávka, ktorá je žalobcom uplatnená v tomto súdnom konaní. Listom zo dňa 10. 12. 2019 veriteľ oznámil žalovanej, že jej pohľadávka zo zmluvy o Spotrebiteľskom úvere na Čokoľvek (č. úveru 5071682662) bola postúpená na Základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1014/2019/CE zo dňa 09. 12. 2019 na žalobcu. Dlžník bol upozornený, že od doručenia tohto oznámenia bol uvedený záväzok nutné plniť výlučne postupníkovi. Listom - pokusom o zmier zo dňa 13. 03. 2020 (č. I. 55 spisu) žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 2 166,34 eura najneskôr do 23. 03. 2020. Pokus o zmier bol žalovanej odoslaný dňa 16. 03. 2020, ako vyplýva z kópie podacieho hárku č. W. (č. I. 56 spisu), podacie č. E.. Podľa lustrácie na stránke www.posta.sk <<http://www.posta.sk>> - sledovanie zásielok, sa táto zásielka vrátila odosielateľovi ako nedoručená s poznámkou - adresát neznámy.

13. S ohľadom na takto zistený skutkový stav bolo povinnosťou súdu prvej inštancie skúmať vecnú legitimitáciu strán sporu, najmä aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu, vzhľadom na spotrebiteľskú povahu uzavretej zmluvy (čo v konaní sporné nebolo), ktorej predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru poskytnutého veriteľom spotrebiteľovi, ktorá legitimitácia musí v danom prípade vyplývať z platného postúpenia predmetnej pohľadávky. Predpokladom platného postúpenia pohľadávky je jej platné zosplatenie veriteľom.

14. Vecnou legitimitáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky

z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004).

15. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Nesporne z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobcu a keďže zákon v prípade takéhoto postúpenia vyžaduje splnenie viacerých podmienok, bolo nutné sa so splnením týchto podmienok dostatočne zaoberať, čo súd prvej inštancie nenaplnil.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

19. Podľa § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

20. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. I keď vychádzajúc z platnej právnej úpravy, dlžník je v zásade povinný plniť celý dlh jednorazovo dohodou dlžníka a veriteľa alebo rozhodnutím súdu môže byť založené i plnenie dlhu v splátkach. Pri splnení v splátkach ide vlastne o dvojakú dobu splatnosti, keďže jednak je stanovená doba plnenia (splatnosti jednotlivých splátok) a súčasne je určená i splatnosť celej pohľadávky. Ak dlžník plnil v splátkach, nezaplatenie jednej alebo viacerých splátok v čase ich splatnosti nespôsobuje bez ďalšieho splatnosť celého dlhu. Každá zo splátok totiž predstavuje samotný dlh, ktorý veriteľ môže samostatne uplatňovať na súde. Súčasťou podmienok splatnosti jednotlivých splátok môže byť i určenie, že pre nesplnenie niektorej splátky je veriteľ oprávnený žiadať celý zvyšok pohľadávky naraz (§ 565 OZ). Ide tu tak o podmienenú výhodu splácať dlh v splátkach, ktorá spočíva v tom, že dlžník dodrží splátky. Ak dlžník nedodrží dohodu o včasnom splnení dohodnutých splátok alebo súdne rozhodnutie o povolení splátok, stráca výhodu splátok za predpokladu, že veriteľ požiada o zaplatenie celej pohľadávky, resp. nezaplateného zvyšku pohľadávky naraz. Uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky je v právomoci veriteľa, ktorý toto právo môže, ale nemusí uplatniť. Stratu výhody splátok musí veriteľ dlžníkovi oznámiť, prípadne i uplatniť na súde podaním žaloby. Splatnosť celej pohľadávky tak nenastala priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu. Toto svoje právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok je časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ust. § 565 OZ o strate výhody splátok je modifikované vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach od 01. 11. 2008, kedy nadobudol účinnosť zák. č. 379/2008 Z. z. tak, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená aj tým, aby veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Ak je táto podmienka splnená, môže dôjsť k zosplateniu úveru. Súd má ex offio skúmať v spotrebiteľskej zmluve, či vyššie uvedené podmienky boli splnené, či dodávateľovi vzniklo právo na predčasné zosplatenie úveru a skúmať, či bolo predčasné zosplatenie úveru v zmluve dohodnuté a či bolo dohodnuté aj platne. Právo veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nemusí byť upravené priamo v texte zmluvy, postačuje, ak je uvedené v obchodných podmienkach, na ktoré zmluva výslovne odkazuje a súčasne je zmluva podpísaná. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľ a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatenia dlhu je jej riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

24. Odvolací súd dodáva, že citované ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.) v prípade Zákona o bankách ide o lex specialis. Zaradenie ust. § 92 do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“ je nutné vykladať tak, že účelom tohto ustanovenia nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže.

25. Ako už bolo uvedené, z dôvodu omeškania so splácaním úveru riadne a včas žalovanou bolo výzvou zo dňa 01. 04. 2019 (č. I. 39 spisu) veriteľom oznámené žalovanej, že ku dňu 01. 04. 2018 bola v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 508,71 eura. Doručenie tejto výzvy žalovanej žalobca nepreukázal. Listom zo dňa 04. 05. 2018 (č. I. 12 spisu) veriteľ - právny predchodca žalobcu - oznámil žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 03. 05. 2018, a to podľa bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok účinných od 01. 01. 2015. Žalovanú ako dlžníka zároveň vyzval k úhrade celej dlžnej sumy 1 660,50 eura v lehote 15 dní. Predmetné oznámenie bolo, podľa doloženej doručky, žalovanej doručené dňa 11. 05. 2018 (č. I. 13 spisu). V nadväznosti na uvedené odvolací súd zvyrazňuje, že splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky doručovaním zákonom predpísaných listín je potrebné skúmať z hľadiska, či sa tieto listiny dostali do sféry dispozície dlžníka. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho

súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15. 12. 2020 publikovaný pod R 4/2021 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR), z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovanie hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno poslať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Je preto nutné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie musí skúmať doručovanie vyššie uvedených listín žalovanej, teda, či sa reálne dostali do jej dispozície sféry.

26. V nadväznosti na citovaný právny výklad a učené právne stanoviská, ako i zaujatý právny názor, odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu je toho názoru, že napadnutý zamietajúci výrok rozhodnutia nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nezodpovedá zistenému skutkovému a právnemu stavu. V preskúmvanej veci došlo k pochybeniu súdu prvej inštancie tým, že súd prvej inštancie ex offo skúmal procesné podmienky konania, aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu s ohľadom na postúpenie zosplatennej pohľadávky, avšak na vynesenie uvedeného záveru nemal splnené zákonné podmienky. V ďalšom konaní je tiež potrebné vysporiadať sa s odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k právnemu posúdeniu RPMN uvedenej v zmluve, ktorú súd prvej inštancie vypočítal výlučne pomocou voľne dostupnej internetovej kalkulačky pre výpočet ročného úroku a RPMN, ktorú kalkulačku a učený výpočet však nešpecifikoval. Je nutné, aby uvedenú hodnotu RPMN vypočítal podľa vzorca na to určeného, zohľadnil skutočnosť, že v súlade s čl. 5.17. Produktových obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy mala byť posledná splátka úveru vo výške zostatku Pohľadávky Banky“. V tejto časti bol rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný.

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a podľa § 391 ods. 2 CSP, vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne posúdi aktívnu legitimáciu žalobcu a splnenie zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že žalobca je v konaní aktívne vecne legitímovaný, vysporiada sa s jeho odvolacími námietkami. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie

znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).